

اختلال دوقطبی

بیمارستان روانپزشکی دل آرام

تلفن بیمارستان : 02155180890

سوپروایزر آموزش سلامت

اختلال دوقطبی (Bipolar disorder) (یا شیدایی - افسردگی) نوعی اختلال خلقی و یک بیماری روانی است. افراد مبتلا به این بیماری دچار تغییرات شدید خلق می‌شوند. اختلال دو قطبی به صورت معمول در آخر دوره نوجوانی یا اوائل دوره بزرگسالی تظاهر پیدا می‌کند. این بیماری انواع مختلفی دارد که مهمترین انواع آن اختلال دوقطبی نوع یک و اختلال دو قطبی نوع دو است. تفاوت این دو اختلال در وجود دوره شیدایی است؛ در نوع یک این حالت اتفاق می‌افتد ولی در نوع دو فرم خفیف‌تری از آن که هیپومانیا یا شیدایی خفیف است، بروز می‌کند. شروع بیماری معمولاً با دوره‌ای از افسردگی می‌باشد و پس از یک یا چند دوره از افسردگی، دوره شیدایی بارز می‌شود. در تعداد کمتری از بیماران شروع بیماری با دوره شیدایی یا شیدایی خفیف بروز می‌کند.

دوره‌های شیدایی از چند روز تا چند ماه به طول می‌انجامد و معمولاً شدت آنها باعث می‌شود که بیمار نیازمند درمان جدی به صورت بستری یا همراه با مراقبت زیاد باشد. با فروکش کردن علائم، به خصوص در اوایل سیر بیماری، معمولاً فرد به وضعیت قبل از بیماری خود برمی‌گردد و به همین دلیل بسیاری از بیماران یا خانواده‌های آنان تصور می‌کنند بیماری کاملاً ریشه کن شده و دیگر نیازی به ادامه درمان وجود ندارد. بنابراین درمان خود را قطع می‌کنند. اما قطع

زودهنگام درمان خطر برگشت بیماری را بسیار افزایش می‌دهد و باعث می‌شود که بیماری در فاصله چند ماه عود کند.

نشانه‌ها

خلق بالا (شیدایی)

گاهی اوقات این افراد حالتی به نام شیدایی (یا Mania) را تجربه می‌کنند. این بیماران ممکن است ناگهان از اوج شادی و خوشحالی به اوج غم و اندوه فرو روند و ارتباطی بین خلق بیمار و آنچه که واقعاً در زندگی بیمار رخ می‌دهد وجود ندارد.

برخی از علائم و نشانه‌های این بیماری شامل موارد زیر می‌شود

- بی‌قراری، افزایش انرژی و میزان فعالیت
- خلق خیلی بالا و احساس نشاط شدید همراه با احساس خودبزرگ‌بینی
- تحریک پذیری مفرط
- صحبت کردن بی‌وقفه، مسابقه افکار، پریدن از موضوعی به موضوع دیگر با سرعت خیلی زیاد
- عدم توانایی برای تمرکز، حواس‌پرتی
- کاهش نیاز به خواب
- اعتقادات غیر واقعی در مورد توانمندی‌ها و قدرت فرد

- قضاوت ضعیف
- ولخرجی
- رفتار متفاوت از حالت معمول که مدتی طولانی ادامه داشته است.
- افزایش تمایلات جنسی
- سوء مصرف داروها و مواد مخدر، الکل و داروهای محرک
- رفتارهای اغواگرانه، و پرخاشگرانه

خلق پایین (افسردگی)

افسردگی می تواند قبل یا بعد از دوره شیدایی در این بیماران ایجاد شود. درصد کمی از بیماران ممکن است در طول بیماری خود اصلاً افسردگی را تجربه نکنند.

حالت ترکیبی

خلق ترکیبی (یا Mixed State) وضعیتی است که در آن هر دو علائم شیدایی و افسردگی به طور همزمان بروز می کنند (مثلاً تحریک پذیری، اضطراب، خستگی، احساس گناه، پرخاشگری، تحریک پذیری، تفکرات خودکشی، ترس، شک یا پارانوئیا، صحبت بی وقفه و خشم). به عنوان نمونه، حالت گریه در وضعیت شیدایی یا تفکرات سریع در وضعیت افسردگی است. حالت های ترکیبی معمولاً خطرناکترین دوره در بیماری های خلقی هستند زیرا رفتارهایی مانند سوء مصرف مواد، اختلال وحشت زدگی و

اقدام به خودکشی تا حد زیادی افزایش پیدا می کنند.

تشخیص و طبقه بندی

اختلال دوقطبی نوع اول

وجود یک یا چند دوره شیدایی. وجود دوره افسردگی یا شیدایی خفیف برای تشخیص الزامی نیست اما گاهی اوقات اتفاق می افتد.

اختلال دوقطبی نوع دوم

این اختلال با عدم وجود دوره شیدایی، وجود یک یا چند دوره شیدایی خفیف (یا Hypomania) و یک یا چند دوره افسردگی اساسی بروز می کند.

اختلال خلق ادواری (سیکلوتایمیا)

دوره های شیدایی خفیف همراه با دوره هایی از افسردگی که به اندازه افسردگی اساسی نباشند.

تناوب سریع

بیشتر افرادی که دارای اختلال دوقطبی تشخیص داده میشوند، دارای تعداد دوره، به متوسط ۰,۴ تا ۰,۷ در سال، با طول سه تا

شش ماه هستند. تناوب سریع به افرادی اطلاق می شود که بیشتر از سه دوره در سال را تجربه می کنند. بخش قابل توجهی از بیماران دوقطبی شامل این عنوان می شوند. در برخی منابع عناوین تناوب بسیار سریع و تناوب به شدت سریع یا تناوب بسیار بسیار سریع تعریف شده اند. یک تعریف از تناوب بسیار بسیار سریع، تغییر خلق در طول بازه ۲۴ تا ۴۸ ساعت است.

علل پیدایش

محققان بر این باورند که اختلالات دوقطبی منشا ارثی دارد و ترکیب ژنتیکی افراد بیشتر از تربیت آنها در این اختلالات موثر است. ممکن است مشکل فیزیکی در قسمتی از مغز که کنترل حالات روانی را به عهده دارد عامل این اختلال باشد. به این دلیل است که این اختلالات با دارو قابل درمان هستند. همچنین نوسانات خلقی ممکن است گاهی توسط استرس و یا بیماری بوجود بیایند.

بیماران مشهور: از افراد مشهور مبتلا به این بیماری می توان ونسان ونگوگ، لودویگ ون بتهوون، ناپلئون بناپارت، ارنست همینگوی، وینستون چرچیل، آیزاک نیوتن را نام برد.

موفق باشید